

VIII. ТАРАФЛАРНИНГ МОДДИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Етказиб берувчи Истеъмолчига газ етказиб бериш шартномасига асосан газ етказиб берилмаган ёки тўлиқ етказиб берилмаганлиги оқибатида етказилган моддий зарар ва бой берилган фойдани белгиланган тартибда қоплайди.

Етказиб берувчи газни етказиб бермаганлик ёки тўлиқ етказиб бермаганлик учун қуйидаги ҳолларда жавобгар ҳисобланмайди:

а) Истеъмолчи томонидан газ таъминоти термоқларига қўшимча газдан фойдаланиш уқувасини рухсатсиз улаш ҳолати аниқланганда;

б) фойдаланилган газ учун тўлов амалга оширилмаганда;

в) қонуи ҳужжатларида назарда тутилган ҳолатларда;

г) истеъмолчи томонидан шартнома талабларига амал қилинмаганда;

д) мажбур шартноманинг 2.5. ва 6.1-бандларида кўрсатилган ҳолатларда.

8.2. Етказиб берувчи томонидан шартнома мажбуриятларининг бажарилмаслиги натижасида Истеъмолчига моддий зарар етказилганда, Етказиб берувчининг мансабдор шахсига инебатан базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн баробаридан ўн беш баршари миқдоридида жарима қўлинади.

8.3. Шартномада кўрсатилган ҳажмдан кам ҳажмда газ етказиб берилган тақдирда, Етказиб берувчига инебатан Ўзбекистон Республикасининг "Ҳўжалик юритувчи субъектлар феолиятининг шартномавий-ҳуқуқий бўлсан тўрғисиди"ни Қонуни асосида жарима санкциялари қўлланилади, қуйидаги ҳолатлар бундан мустасно:

а) форс-мажор ҳолатлар;

б) магистрал газ қувурларида ва газ тармоқларида авария ҳолатлари юз берганда;

в) қиш даврида вақтинча газ етказиб бериш чекланганда (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 24 декабрдаги 277-сон қарорлари, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари қарорлари билан тасдиқланган газ етказиб бериш тармоқидан ўзиб қўйилмайдиган объектлар рўйхатида киритилган корхоналардан ташқари);

г) шартнома асосида Истеъмолчи томонидан ўз эминмасига олинган мажбуриятлар бажарилмаганда.

8.4. Етказиб берилган табиий газнинг сифати шартнома ёки норматив ҳужжатлар талабларига мос келмаганда, Истеъмолчи газ қабул қилиш ёки унинг учун ҳақ тўлашни рад этганда Етказиб берувчидан етказиб берилган сифати зарур даражада бўлмаган газ ҳажми қийمатининг 20 фоизи миқдоридида жарима тўлашни талаб қилиш ҳуқуқига эга. Агар, газ қиймати тўланган бўлса, Истеъмолчи Етказиб берувчидан белгиланган тартибда тўланган суммани қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга.

8.5. Етказиб берувчи томониди шартномада кўрсатилган ҳажмлардан кам газ етказиб берилганда, Етказиб берувчи Истеъмолчига мудатли ўтган ҳар бир қуи учун мажбуриятларининг бажарилмаган суммасининг 0,5 фоизи миқдориди, бирок етказиб берилмаган газ қийматининг 50 фоизидан ошмайдиган миқдорда пеня тўлайди.

- газ тармоқларида ёки газдан фойдаланиш уқувасида вужудга келган табиий газ сизиб чиқилиш ҳолати ҳоқидида газ таъминоти ташкиоти диспетчерлик хизматларини зудлик билан хабардор қилиши;

- ўзининг газ тармоқлари дахилсизлигини таъминлаш ва ахтимоли бўлган руҳсатсиз улашилларни аниқлаш мақсадида уларни ва улардаги уқувачиларни мунотазам равишда бўлган кечириб чиқиши;

- газ таъминоти ташкилотлари газ тармоқларига сертифициқланмаган, газлаштириш лойиҳасига (ЛПХ) мувофиқ бўлмаган газдан фойдаланиш уқувасининг улашилган бўли қўймаслиқ;

- газ етказиб берувчи вақиллари ва "ўзнефтгазисепция" ҳодимларининг (тегишли гувоҳнома кўрсатилган тақдирда) табиий газни истеъмол қилишнинг ҳисобга олиш приборларини ва/ёки газдан фойдаланиш уқувасини қуниинг истақлан вақтида эркин бўлган кечириниши таъминлаш;

- газдан фойдаланиш уқувасидаги носозликларни (бундай турдаги ишларни бажариш ҳуқуқига эга бўлган ихтисослаштирилган бригадалар ёки қорам ёрдамчи) бартараф этиш;

- табиий газ истеъмолчи ҳисобга олиш приборлари қўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида уларнинг нишонига тўсарилик қилувчи ҳаракатлардан вчмапта оширмаслиқ, уларнинг қосқдан бузилишига йўл қўймаслиқ ва ўрнатилган таламларнинг бузилишдан таъминлаш;

- табиий газ истеъмолчи ҳисобга олиш приборларида ишдаги носозлик вақилдаги тақдирда, газ таъминоти ташкиотига ўзи учун қулай шевлада дарҳол хабардор қилиш.

- Газ тармоқи бўлиниши чеграсида табиий газ сарфи бўйича маълумотларни масофадан олиш имкониятини берувчи газ истеъмолчи ҳисобга олиш ва назорат қилишнинг автоматлаштирилган (ПТХНАТ-АСКУТ) тизимига уланган ҳисоблаш приборлари Истеъмолчи томонидан ўрнатилш.

7.4. Истеъмолчи Етказиб берувчиди қуйидагиларни талаб қилиш ҳуқуқига эга:

- етказиб берилган табиий газнинг аниқланган ҳажмига ва бошқа параметрларга норози бўлган тақдирда, Етказиб берувчининг табиий газни истеъмолчи ҳисобга олиш приборлари нишонининг нишончилигини текшириш учун қомиссия ташкил этиш;

- табиий газнинг сифатини таъминлаш бўйича норматив ҳужжатларда қўзда тутилган сифатда ва етказиб бериш режимида ризо қилинган ҳоқда узатилиши;

- табиий газни етказиб бериш шартномаси бевор қилинганда, фойдаланилмаган газ ҳажми учун тўлашга суммани қайтариш;

- табиий газни етказиб бериш шартномасини қонуи ҳужжатларга мувофиқ бевор томонлама бевор қилиши;

- табиий газни етказиб бериш тўлатилганда, зарфи қоплашга талаб қилиш (шартноманинг 2.5. ва 6.1. бандларида бундан мустасно);

- газ етказиб беришнинг вақилдаги қўлатилиши.

Истеъмолчи қонуи қилиш ҳужжатларида белгиланган бошқа ҳуқуқларга эга бўлган мушак.